

DIVADELNI-NOVINY.CZ

1. Ostrava se Smetanou (I)

06.03.2024 divadelni-noviny.cz - Josef Herman

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** divadle; moravskoslezském; Národním; opery; Ostravě

Divadelní noviny Festivaly Běžně se o datu 2. března moc nemluví. Letos se však na dvousté výročí narození Mistra Bedřicha Smetany vyrojilo kde co.

Ještě o tom dáme řeč. Ale to nejpodstatnější začalo v Ostravě, a sice tzv. Smetanovský cyklus, tedy provedení všech osmi dokončených Mistrových oper. Naposledy se (neúplný) odehrál v roce 1984 v pražském Národním divadle Tam letos Smetanovi k narozeninám zahráli jen velmi propagovaný, televizí i rozhlasem přenášený Galakonzert obsazený hvězdnými umělci, jinak v Národním divadle na Mistra ještě vzpomenou inscenací opery Tajemství. No přijde mi to poněkud skromné. Jeden by řekl, že v ten slavný den nemohou česká operní divadla nasadit nic jiného než Smetanu. Jenže jen v Brně a v Opavě hráli Prodanou nevěstu. V Liberci vůbec nemají Smetanu na repertoáru, až 16. dubna uvedou Hubičku, i hráli běžnou činohru a 16. března chystají koncert – Mou vlast. V Plzni zahráli operu La clemenza di Tito (Mozart zpola patří mezi "české skladatele"), ale Smetanu a další skladatele důstojně oslavili galakonzertem už 28. února. V Olomouci Smetanu také nemají na repertoáru, až 7. června přibude Prodaná nevěsta, 2. března hráli Hello, Dolly!, ale na celý březen vyhlásili marketingovou akci – na každou druhou vstupenku platí sleva symbolických 200 Kč. V Českých Budějovicích mají Prodanou nevěstu opakovaně reprízovanou v létě v Holaršovicích, ale 2. března hráli Saturnina. Chystají na 23. března v rámci Noci divadel Maraton Bedřicha Smetany: Kdo neviděl všechny Smetanovy opery na jeden zátah, jakoby nežil. Scénické čtení všech devíti oper v neformálním aranžmá. Společně u jednoho stolu příchozí přečtou všechna libreta bez škrtnů a úprav! No to bude těžké namlouvání, odhaduji, protože právě libreta nepatří k nejsilnějším stránkám Smetanových oper. V Severočeském divadle v Ústí nad Labem mají na repertoáru Libuši a Prodanou nevěstu, ale ve výroční den divadlo nehrálo, den předtím a potom měli premiéru operety Netopýr. Není to také obrázek oslav slavného velikána a státní kulturní akce Smetana200?

Zvlášť v tomto kontextu ještě narůstá počín ředitele a režiséra Jiřího Nekvasila uspořádat v **Národním divadle moravskoslezském** Smetanovský cyklus. Všechny Mistrovy opery zazní ještě v Plzni, ale s výraznější podporou právě z Ostravy, a v Litomyšli, kde si prostě všechna představení nakoupili jinde, a bez Ostravy by to také vůbec nešlo. Nekvasil chystá cyklus od roku 2014 (pokud ne ještě o něco dřív), aby stihl v provozu regionálního divadla nastudovat všech osm oper (krátký fragment Violy samozřejmě vynechal), před vlastním cyklem je uvést v obnovených premiérách, nebo prostě "oprášit", zajistit všechny pěvce, neboť jen ze souboru to obsadit nelze, aby to mohlo 2. března vypuknout představením Braniborů v Čechách. Už jen logisticky náročné. Patřičný společenský lesk večeru dodal ministr kultury Martin Baxa, který při zahájení před oponou připustil, že by sice měl být na Galakonzertu v Národním divadle (ten navštívil premiér Petr Fiala s dalšími členy vlády a dalšími politiky), ale dal přednost Ostravě. Právem sklidil velký potlesk. Také za pochvalu Nekvasila a ostravského divadla, že se do tak náročného projektu pustili a zrealizovali ho. A také přítomného ostravského primátora pochválil za příkladnou podporu divadla a za to, že se realizace nové ostravské koncertní haly dostala do fáze hledání stavitele. Když podobně chválil před nedávnou premiérou Dalibora v Brně ředitele Martina Glasera, přítomná primátorka Markéta Vaňková (ODS) jen neurčitě odpověděla a jak víme, dotace Národnímu divadlu v Brně cíleně vážnou. A teď ještě čerstvě brněnská radnice pozastavila projekt na výstavbu brněnské koncertní haly. Kdežto ostravský primátor Jan Dohnal (SPOLU) potvrdil dotace do městské kultury jako správnou investici a novou halu by měli otevřít v roce 2028. Představení Braniborů v Čechách bylo strhující. Dirigent Jakub Klecker vedl inscenaci energickými tempy a bylo znát, že inscenace má čerstvě po obnovené premiéře a všechno dokonale šlape. Nejvíc jsem si liboval ve výborné artikulaci všech, to je podle mého základ smetanovské pěvecké interpretace. Dominovaly mužské hlasy, Luciano Mastro coby divý prudký poběhlík Jíra, Martin Gurbal jímavě podal modlitbu Kmeta, a ještě musím zmínit Pavla Divína za pěkné provedení Jana Tausendmarka. Ženám vévodila Veronika Rovná jako Ludiše, mimochodem smetanovský cyklus bude trochu jejím festivalem. Ale v obsazení nebyla chyba! Branibory především zdobí perfektně připravený sbor, jeho pasáže patřily k vrcholům představení. A také orchestr hrál báječně, zvládal s přehledem místy ostrá tempa. Jiří Nekvasil trochu vzpomněl na svého profesora režie Ladislava Štrose typem aranžmá a lávkou přes jeviště, jak ji známe ze Štrosovy inscenace (1985), kterou shodou okolností uvedla v rámci svého smetanovského cyklu ČT art – stejně jako v **Ostravě** uvádí chronologicky všechny **oper** v nejrůznějších historických i současných snímcích. Přitom se provalilo, že smetanovský archiv nahrávek není zrovna bohatý. Cennější by bylo nabídnout přímé přenosy cyklu z Ostravy, nebo alespoň tu historickou událost kvalitně zachytit. No ale co bychom chtěli, že.

Dodejme, že ostravské divadlo vydalo k této příležitosti kompletní původní libreta v paralelním anglickém překladu Hany Pavelkové, editorem je Pavel Petráněk. Jmenuje se Bedřich Smetana & Opera a má pomoci Mistrovi na světová jeviště – ovšem pochybuji, že by na základě jejich četby někdo Smetanu uvedl. Ale počín je to pěkný!

Parádní začátek!

[« zpět na začátek](#)

Ostrava se Smetanou (I)

- Autor: [Josef Herman](#)
- Publikováno: 6. března 2024

Běžně se o datu 2. března moc nemluví. Letos se však na dvouisté výročí narození Mistra Bedřicha Smetany vyrojilo kde co. Ještě o tom dáme řeč. Ale to nejpodstatnější začalo v Ostravě, a sice tzv. **Smetanovský cyklus**, tedy provedení všech osmi dokončených Mistrových oper. Naposledy se (neúplný) odehrál v roce 1984 v pražském Národním divadle. Tam letos Smetanovi k narozeninám zahráli jen velmi propagovaný, televizí i rozhlasem přenášený Galakonzert obsazený hvězdnými umělci, jinak v Národním divadle na Mistra ještě vzpomenu inscenací opery Tajemství. No přijde mi to poněkud skromné.

Jeden by řekl, že v ten slavný den nemohou česká operní divadla nasadit nic jiného než Smetanu. Jenže jen v Brně a v Opavě hráli Prodanou nevěstu. V Liberci vůbec nemají Smetanu na repertoáru, až 16. dubna uvedou Hubičku, i hráli běžnou činohru a 16. března chystají koncert – Mou vlast. V Plzni zahráli operu La clemenza di Tito (Mozart zpola patří mezi “české skladatele”), ale Smetanu a další skladatele důstojně oslavili galakonzertem už 28. února. V Olomouci Smetanu také nemají na repertoáru, až 7. června přibude Prodaná nevěsta, 2. března hráli Hello, Dolly!, ale na celý březen vyhlásili marketingovou akci – na každou druhou vstupenku platí sleva symbolických 200 Kč. V Českých Budějovicích mají Prodanou nevěstu opakovaně reprízovanou v létě v Holašovicích, ale 2. března hráli Saturnina. Chystají na 23. března v rámci Noci divadel Maraton Bedřicha Smetany: *Kdo neviděl všechny Smetanovy opery na jeden zátaž, jakoby nežil. Scénické čtení všech devíti oper v neformálním aranžmá.* Společně u jednoho stolu příchozí přečtou všechna libreta bez škrtnů a úprav! No to bude těžké namlouvání, odhaduji, protože právě libreta nepatří k nejsilnějším stránkám Smetanových oper. V Severočeském divadle v Ústí nad Labem mají na repertoáru Libuši a Prodanou nevěstu, ale ve výroční den divadlo nehrálo, den předtím a potom měli premiéry operety Netopýr. Není to také obrázek oslav slavného velikána a státní kulturní akce Smetana200?

BRANIBORŮ V ČECHÁCH
2. 3. a 4. 5. 2024

PRODANÁ NEVĚSTA
3. 3. a 5. 5. 2024

DALIBOR
4. 3. a 6. 5. 2024

DVĚ VDOVY
6. 3. a 7. 5. 2024

HUBIČKA
7. 3. a 9. 5. 2024

TAJEMSTVÍ
8. 3. a 10. 5. 2024

ČERTOVA STĚNA
9. 3. a 11. 5. 2024

LIBUŠE
10. 3. a 12. 5. 2024

První uvedení cyklu od 2. do 10. března 2024
Druhé uvedení cyklu od 4. do 12. května 2024

**SMETANOVSKÝ OPERNÍ CYKLUS
OSTRAVA 2024**

**VSTUPENKY
V PRODEJI**

Zvlášť v tomto kontextu ještě narůstá počín ředitele a režiséra Jiřího Nekvasila uspořádat v Národním divadle moravskoslezském Smetanovský cyklus. Všechny Mistrovy opery zazní ještě v Plzni, ale s výraznější podporou právě z Ostravy, a v Litomyšli, kde si prostě všechna představení nakoupili jinde, a bez Ostravy by to také vůbec nešlo. Nekvasil chystá cyklus od roku 2014 (pokud ne ještě o něco dřív), aby stihl v provozu regionálního divadla nastudovat všech osm oper (krátký fragment Violy samozřejmě vynechal), před vlastním cyklem je uvést v obnovených premiérách, nebo prostě “oprášit”, zajistit všechny pěvce, neboť jen ze souboru opery obsadit nelze, aby to mohlo 2. března vypuknout představením Braniborů v Čechách. Už jen logisticky náročné.

Ředitel NDM Jiří Nekvasil, ministr kultury Martin Baxa a primátor města Ostravy Jan Dohnal zahajují Smetanovský cyklus. FOTO ADOLF HORSINKA

Patříčný společenský lesk večeru dodal ministr kultury Martin Baxa, který při zahájení před oponou připustil, že by sice měl být na Galakonzertu v Národním divadle (ten navštívil premiér Petr Fiala s několika členy vlády a dalšími politiky), ale dal přednost Ostravě. Právem sklídl velký potlesk. Také za pochvalu Nekvasila a ostravského divadla, že se do tak náročného projektu pustili a zrealizovali ho. A také přítomného ostravského primátora pochválil za příkladnou podporu divadla a za to, že se realizace nové ostravské koncertní haly dostala do fáze hledání stavitele. Když podobně chválil před nedávnou premiérou Dalibora v Brně ředitele Martina Glasera, přítomná primátorka Markéta Vaňková (ODS) jen neurčitě odpověděla a jak víme, dotace Národnímu divadlu v Brně cíleně vážnou. A teď ještě čerstvě brněnská radnice pozastavila projekt na výstavbu brněnské koncertní haly. Kdežto ostravský primátor Jan Dohnal (SPOLU) potvrdil dotace do městské kultury jako správnou investici a novou halu by měli otevřít v roce 2028.

Luciano Mastro (Jíra) se vzbouřenou pražskou chudinou FOTO MARTIN POPELÁŘ

Představení **Braniborů v Čechách** bylo strhující. Dirigent Jakub Klecker vedl inscenaci energickými tempy a bylo znát, že inscenace má čerstvě po obnovené premiéře a všechno dokonale šlape. Nejvíce jsem si líboval ve výborné artikulaci všech, to je podle mého základ smetanovské pěvecké interpretace. Dominovaly mužské hlasy, Luciano Mastro coby divý prudký poběhlík Jíra, Martin Gurbal' jímavě podal modlitbu Kmeta, a ještě musím zmínit Pavla Divína za pěkné provedení Jana Tausendmarka. Ženám vévodila Veronika Rovná jako Ludiše, mimochodem smetanovský cyklus bude trochu jejím festivalem. Ale v obsazení nebyla chyba!

Branibory především zdobí perfektně připravený sbor, jeho pasáže patřily k vrcholům představení. A také orchestr hrál báječně, zvládal s přehledem místy ostrá tempa. Jiří Nekvasil trochu vzpomněl na svého profesora režie Ladislava Štrose typem aranžmá a lávkou přes jeviště, jak ji známe ze Štrosovy inscenace (1985), kterou shodou okolností uvedla v rámci svého smetanovského cyklu ČT art – stejně jako v Ostravě uvádí chronologicky všechny

opery v nejrůznějších historických i současných snímcích. Přitom se provalilo, že smetanovský archiv nahrávek není zrovna bohatý. Cennější by bylo nabídnout přímé přenosy cyklu z Ostravy, nebo alespoň tu historickou událost kvalitně zachytit. No ale co bychom chtěli, že.

Martin Gurbaľ (Kmet) při loučení s domovem. FOTO MARTIN POPELÁŘ

Dodejme, že ostravské divadlo vydalo k této příležitosti kompletní původní libreta s paralelním anglickým překladem Hany Pavelkové, editorem je Pavel Petráněk. Jmenuje se **Bedřich Smetana & Opera** a má pomoci Mistrovi na světová jeviště – ovšem pochybuji, že by na základě jejich četby někdo Smetanu uvedl. Ale počín je to pěkný!

Parádní začátek!